

KAPITOLA 1

SEDĚL jsem na betonové terase kavárny ve třetím pařížském arrondissementu, čekal, až trochu vystydne mé kouřící kapučíno, a přemýšlel, jak daleko jsem od domova. Narodil jsem se v Olympii ve státě Washington. Když mi bylo deset let, přestěhovali jsme se do Seattlu, protože otec přišel o práci opraváře kamer ve firmě Canon a rozhodl se, že si najde lepší místo v nějakém větším městě. Nakonec skončil jako prodejce ojetých automobilů Ford. Nikdy mu to moc nešlo, protože nebyl rozený obchodník. Až do důchodu pak musel plnit příkazy svého šéfa, což byl o dvacet let mladší floutek. Moje matka, která pracovala původně jako vedoucí knihovny na jedné soukromé střední škole v Olympii, si našla v Seattlu práci v kanceláři na okresním ředitelství knihovního systému. Ačkoli tam měla nižší plat než předtím, nestěžovala si. Byla vždycky týmový hráč a dokázala se obětovat pro ostatní. Co se týče rodiny, platilo to u ní dvojnásob.

Většina mých kamarádů šla na Seattleskou nebo na Washingtonskou univerzitu nebo na některou z menších místních univerzit. Chtěli zůstat blízko domova, aby mohli bydlet

s rodiči a ušetřit za ubytování. Bylo ale tohle nějaké dobrodružství? Viděl jsem to jinak, a proto jsem odešel přes celou Ameriku, do New Yorku, kde jsem začal na Newyorské univerzitě studovat žurnalistiku. Chtěl jsem zažít univerzitní a kolejni život a k tomu musí člověk prostě vypadnout z domova. Pamatuju si, jak nám na střední škole učitel angličtiny říkal, že ty tři čtyři roky na univerzitě budou nejhezčí roky našeho života a že si je máme pořádně užít. V mém případě se jeho prorocství do puntíku splnilo. Ne že by pobyt zde byla taková legrace, i když o humor tu nouze určitě nebyla, ale s odstupem času jsem na něj rád vzpomínal, protože pak přišla hodně blbá doba – dva roky po promoci totiž zemřela moje mladší sestra Maxine.

Když jsem se konečně osmělil usrknout ze stydnoucí kávy, došel jsem k závěru, že mi třetí arrondissement připomíná Soho na Manhattanu. Je tady taky hodně mladých lidí, hospody, designové butiky a vintage obchody, starobylé restaurace, které se staly útlkem pro všechny ty hipstery. Jediný očividný rozdíl spočíval v tom, že tady nikdo nikam nespěchal.

Stolky vedle mě se začínaly plnit lidmi, kteří se tu zastavovali po cestě z práce. Byli tu muži v černých oblecích, z nichž někteří si sundávali kravaty a saka, ženy z kanceláří v konzervativních sukních a jednobarevných halenkách. Jak bylo v tomhle městě zvykem, seděli většinou otočení do ulice a po očku a přitom nonšalantně sledovali lidi korzující kolem.

S jemným cinknutím jsem položil bílý porcelánový šálek na talířek a také se oddal tomuhle zvláštnímu sledování a posuzování ostatních. Mou pozornost upoutala žena v šatech

barvy rudé rtěnky a v botách s vysokými podpatky. Byla vysoká a štíhlá, měla ostré lícni kosti a orlí nos. Nebyl to ten typ ženy, s níž by se člověk dal jen tak bezdůvodně do řeči. Velké sluneční brýle jí zakrývaly velkou část obličeje. Tohle byl typický fenomén, který jsem brzy vypožoroval. Každý tu měl úžasné sluneční brýle. Žádné laciné kousky od LensCrafters na předpis od doktora nebo tuctové brýle od optika s barevnými skly a zářivě barevnými obroučkami. Všechno špičkové designové kousky. Sám jsem si zrovna před chvílí koupil jedny Ray Ban Aviator. Začal jsem se taky oblékat v mnohem neutrálnějších odstínech. Chodil jsem teď většinou v černé a přišlo mi, že už vypadám skoro jako rodilý Francouz.

Pak jsem o půl bloku dál spatřil Danièle. Blížila se na růžovém kole s perleťovými blatníky a košíkem upevněným před řídítky.

Vstal jsem a zamával na ni. Zastavila přímo u stolku, elegantními nůžkami se přehoupla přes sedlo, sklopila nohou stojánek a naklonila se ke mně, aby mě políbila na obě tváře – místní zvyk, nezbytný při setkání i loučení. Ještě jsem si na to sice úplně nezvykl a neodpovídalo to příliš mojí povaze, ale nakonec proč ne? Když jsi v Římě, dělej to, co dělají Římané. Tak zní přece osvědčené pravidlo.

„Promiň, Wille, jdu pozdě,“ řekla svou nezaměnitelnou angličtinou prošpikovanou francouzským přízvukem. „Budeš něco jíst?“

„Jsem v pohodě,“ odpověděl jsem a zase se posadil, zatímco vcházela do kavárny. Sledoval jsem ji přes velké obloukové okno. Danièle mi svými divokými černými vlasy, obličejem skřítka,

výrazným make-upem a uhlově černými řasami a bledými rty připomínala Joan Jett ve videoklipu *I Love Rock 'N Roll*. Měla na sobě lehké letní šaty s motýlky, které jí plandaly na štíhlém těle, kolem krku elegantně obtočený hedvábný šátek a kotníkové semišové boty.

Jak dlouho už se známe? Nedokázal jsem to spočítat. Dva měsíce? Dva a půl? Tak nějak. Byl jsem v Paříži teprve pár týdnů, a protože jsem byl při komunikaci s místními lidmi odkázaný většinou na pantomimickou gestikulaci, rozhodl jsem se, že se naučím pořádně francouzsky. Vyvěsil jsem proto na francouzském Craigslistu inzerát, že hledám někoho na konverzaci ve francouzštině. Tuhle stránku ale používali převážně Američané žijící ve Francii. Francouzi ji ještě evidentně nezaznamenali, možná proto, že měli potíže s výslovností názvu Craigslist. Několik nabídek jsem ale dostal. Nakonec jsem se rozhodl pro Danièle, protože na mě hned v prvních e-mailech zapůsobila jako přátelská a otevřená mladá dáma.

Velmi rychle jsme se spřátelili. Narodila se v Německu, její otec byl Němec a matka Francouzka. Když jí bylo šest, rodiče se rozvedli a ona se přestěhovala s matkou a starší sestrou do Francie. Před dvěma lety promovala na L'Ecole des Mines, což byla prestižní technická univerzita, francouzská obdoba americké MIT. Mohla dostat okamžitě místo v každé firmě, na kterou by si ukázala prstem. Podle svých slov si ale chtěla dát ještě chvíli pohov a nespádnout hned rovnýma nohama do hektického pracovního procesu, takže přes den pracovala v jednom květinářství a po nocích prováděla průzkum rozsáhlé sítě katakomb, která se rozprostírá pod městem.

Scházeli jsme se dvakrát týdně, obvykle v pondělí a v pátek. Jeden den mě učila francouzštinu a další den jsem ji zase já učil angličtinu. Vlastně jsem ji ani moc učit nemusel. Mluvila hodně dobře. Už u přijímaček na L'Ecole des Mines musela totiž skládat zkoušku z angličtiny a i potom se jí dost intenzivně věnovala. Řekla mi, že hlavně potřebuje s někým konverzovat, aby nevyšla ze cviku.

Měla mě ráda – tedy, přesněji řečeno, byla do mě zamilovaná. Bylo to dost nápadné. To by mi mělo lichotit. Vypadala totiž velmi dobře. Všiml jsem si toho od prvního okamžiku, kdy jsem ji spatřil. Já ale do Paříže nepřišel kvůli tomu, abych tu našel nový vztah – spíš jsem před jedním utíkal, nebo jsem utíkal před jeho následky. Moje expartnerka se jmenovala Bridgette Pottinger. Potkali jsme se na Newyorské univerzitě. Ke konci studia jsme se společně nastěhovali do bytu v Bowery, kousek od Čínské čtvrti. Pak jsem nastoupil jako pomocný redaktor v *Brooklyn Eagle* a ji přijali na Columbiu na práva. Za rok jsem ji pod sochou Svobody požádal o ruku. Víím, že to bylo trochu kýčovitě, ale tehdy mi to přišlo celkem romantické. Svatba se měla konat v červenci v jedné chatě u jezera Lake Placid.

Den před obřadem ale při nehodě na člunu zemřela moje mladší sestra Maxine a můj nejlepší kamarád Brian. Svatba se samozřejmě odložila. Můj život se změnil v chaotický vír. Rodiče mě obviňovali ze smrti Max. Kamarádi mě obviňovali ze smrti Briana. Začali jsme se s Bridgette jeden druhému vzdalovat a nakonec jsme se rozhodli, že si dáme pauzu. Odešel jsem z novin na volnou nohu. Pomáhal jsem se sestavováním textů do turistických průvodců po státech na východním pobřeží. Rozuměl

jsem si se svým šéfem, jak profesně, tak lidsky. Vycítil, čím si zrovna procházím, a taky věděl, že potřebuju restart. Řekl mi, že na ústředí hledají nějakou mladou krev. Prostě někoho, kdo by trochu rozhybal edici zaměřenou na Evropu. Navrhl jim, že bych to mohl dělat já. Za měsíc už jsem byl v Londýně a dostal tam nabídku podílet se na revidovaném vydání průvodce po Paříži. Ostatní korespondenti měli za úkol zmapovat kavárny, restaurace a hotely. Já měl za úkol zmapovat noční život. Chtěli to trochu okořenit, aby to oslovilo i mladší lidi.

A klaplo to. Šéfovi se líbilo, co dělám, a mě ta práce taky docela chytla. Trávil jsem noci po barech a klubech a ve dne jsem sepisoval hodnocení a názory na tyhle provozovny. Bylo jich hodně a termín odevzdání se kvapem blížil, ale mně to vyhovovalo, protože jsem nemusel přemýšlet o kamarádech, které jsem nechal ve Státech, o rodině, a hlavně – o Bridgette.

Stejně jsem si ale nalhával, že jsem se s naším rozchodem dokázal vyrovnat. Nebylo to tak. V duchu jsem si říkal, že se za rok nebo rok a půl vrátím do Států, budu mít víc zkušeností a budu natolik zralý a dospělý a že třeba s Bridgette začneme znovu, úplně od začátku.

Probudil jsem se ze svého snění. *Danièle a její narozeninová oslava*. Sakra! Jak jsem jenom do toho mohl zase spadnout? Byla tam Danièle a její přátelé – eklektická směs bohémů a mladých profesionálů z různých firem –, bylo to příjemné, alkohol tam tekł proudem a všichni se totálně ožrali a pak... naprostá ztráta paměti.

Když jsem se v sobotu ráno probudil v Danièlině posteli, nedokázal jsem si zaboha vzpomenout, jak jsem se tam dostal.

Udèlal jsem pak prasárnu, za kterou jsem se musel doteď stydět. Vstal jsem, a aniž bych ji vzbudil, odešel jsem. Celý víkend jsem pak strávil u notebooku a snažil se do něj v co nejkoherentnější formě natukat své poslední poznatky o barech a klubech. Když mi Danièle v nedèli odpoledne zavolala, nezvedl jsem to, a naše komunikační vakuum trvalo až do dnešního rána, kdy mi napsala textovou zprávu, aby se ujistila, že se naše hodina konverzace opravdu uskuteční.

Už jsem ji chtěl skoro odvolat, ale pak jsem si uvědomil, jak blbě by to vypadalo.

Danièle se právě vrátila z kavárny s kouřícím kapučínem v ruce. Posadila se proti mně, sundala si sluneční brýle – Fendis – a nesměle se usmála.

Zakašlal jsem. Rozhodl jsem se, že se budu chovat, jako kdyby to měla být naše další hodina, a zeptal jsem se: „Tak dneska francouzsky, nebo anglicky?“

Ve tváři se jí objevil výraz nelíčeného překvapení, ale vzápětí se podívala na svůj šálek a lžičkou zamíchala cukr. „V pátek to byla francouzština,“ prohlásila. „Takže dneska je to angličtina, jestli se nepletu.“

„Nejsem proti,“ řekl jsem. „Takže...“

Zdvihla oči a podívala se na mě. „Ano?“

„Myslím, o čem se budeme bavit.“

„Co třeba víkend?“ navrhl jsem stydlivě. „V pondělí se mě vždycky ptáš, co jsem dělala o víkendu.“

„Byla jsi někde v nedèli?“

„V nedèli?“ Ještě větší překvapení a možná i trochu zklamání. Zavrtěla hlavou. „Ne, byla jsem celý den doma. A co ty, Wille?“

Měl jsi v sobotu a neděli kocovinu? Nebo jsi dělal v neděli něco zajímavého?“

„Dělal jsem kuře po provensálsku. Znáš to?“

„Samozřejmě že znám. Jsem Francouzka. A cos ještě dělal?“

„Vlastně už nic. Pracoval. To je všechno.“

„Chápu.“

Zamračil jsem se. „Co chápeš?“

„Nechce se ti mluvit o tom pátku. To chápu. To je v pohodě.“

„Užil jsem si to.“

„Opravdu?“

„Jo.“

„Celou noc?“

Nevěděl jsem, jestli se nečervenám. „Jo.“

„Když jsem se vzbudila, byl jsi už pryč. Říkala jsem si...“

„Já vim, já... V kolik hodin jsi vstávala?“

„Ty se fakt skvěle umíš vyhnout tématu.“

„Jakému tématu?“

„Nám dvěma.“

„Já se mu nevyhejbám.“

Mlčky přikývla.

Zapálil jsem si lehkou marlborku, jenom abych něco dělal. Trio u vedlejšího stolu popíjelo víno a hlučně se bavilo. Ticho mezi mnou a Danièle bylo kvůli tomu ještě delší a nepříjemnější.

Uvědomil jsem si, že bylo hloupé ignorovat to, k čemu mezi námi došlo, předstírat, že tohle není nic víc než další hodina.

Spali jsme spolu. A teď jsme spolu v kavárně.

To už bylo rande, nebo ne?

Danièle to tak asi brala.

„Tví kámoši jsou docela sympatický,“ řekl jsem a vrátil se taktickým manévrem zpátky k pátku.

Usmála se. „Ty se jim taky líbíš.“

„Kromě jednoho týpka. Jak se jmenoval...? Patsy...?“

„Pascal...?“

„Měl takovou vlněnou čepičku.“

„Jo. To je Pascal. Nelíbil se ti?“

„Myslím, že je fajn. Jenom jsem měl dojem, že se se mnou nechce moc bavit.“

„Protože mě miluje,“ sdělila mi suše, jako kdyby to byla nějaká podružná informace.

„Miluje tě?“

„Jo. Už několik let. Známe se od prvního ročníku na univerzitě. Byl se mnou i při mojí iniciaci.“

Danièle měla na mysli iniciační rituál, který musel absolvovat každý student při přijetí na jejich školu. Několikrát mi o něm vyprávěla. Nováčci se museli dostat do jejích oblíbených katakomb, jakoukoliv cestou, například tunelem metra, kolektory, kostelními kryptami, skrz sklepy v domech, nemocnicích, školách a univerzitách (do katakomb se prý člověk může dostat i z útrob Tour Montparnasse, jednoho největších pařížských mrakodrapů). Stejně jako většina budov v Latinské čtvrti měla i L'Ecole des Mines několik vlastních vchodů a bylo zvykem, že mazáci zavřeli nováčky do katakomb a nechali je tam, ať si cestu ven najdou sami.

„A chodíte tam spolu pořád, do těch katakomb?“ zeptal jsem se.

„Byli jsme tam mockrát. Vlastně jsme tam...“ zazvonil jí telefon. „Moment, Wille,“ řekla a zvedla to. Ve sluchátku se ozval mužský hlas. Moje francouzština byla stále dost špatná a dokázal jsem pochytit jenom to, že se má ještě večer s tím člověkem setkat.

„Máš ještě večer rande?“ zeptal jsem se jí, když zavěsila.

„Žárlil bys?“

„Strašně moc.“

„Nevěřim ti.“

„Žárlil.“

„Víš, Wille, měla jsem pocit, že jsme si to v pátek docela užili.“

„To je pravda.“

„Tak proč... Mám pocit, že... toho lituješ.“

Podíval jsem se na cigaretu, kterou jsem držel mezi prsty.

„Nelituju toho.“

„Tak proč se chováš tak divně?“

Už jsem jí chtěl říct, že se nechovám divně, ale radši jsem držel jazyk za zuby. Měla pravdu.

Dal jsem si posledního šluka a cigaretu típl v popelníku. „Podívej, Danièle. Mám tě rád. Ale známe se zatím strašně krátce. A pak... víš, jak to je. Výbuch. Člověka to totálně smete.“

Chvilí přemýšlela a pak přikývla. „Jasně, Wille. Rozumím tomu. Jenom mi řekni, až budeš připravený.“

Pozoroval jsem ji. Tvářila se jako při pokeru, takže jsem nedokázal říct, jestli to myslí upřímně, nebo to byl sarkasmus.

„V každém případě...“ řekla. „... volal mi Pascal.“

„My o vlku...“ zavtipkoval jsem, protože jsem byl rád, že jsme změnili téma. „Co chtěl?“

„Potvrdil náš plán na večer.“

„A co vy dva máte v plánu?“

„Jdeme do katakomb.“

Nasadil jsem překvapený výraz. „Fakt?“

„Co je na tom divnýho?“

„Jenom vy dva?“

„Ne, ještě s námi jde někdo další. Víš, dneska je to ale speciální akce. Chci ti něco ukázat.“

Vstala a přesunula židli na druhou stranu stolu, takže seděla vedle mě tak blízko, že se naše kolena dotýkala. Cítil jsem její parfém, lehkou citrusovou vůni.

Vyndala z kabelky notebook a položila ho na stůl. Otevřela ho a zapnula.

Zatímco jsme čekali, až naběhne obrazovka, pozoroval jsem její klávesnici. „To je zvláštní svět, kde lidi používají středník místo tečky.“

„Cože?“

Kývl jsem směrem ke klávesnici. „To musí být otrava mačkat shift vždycky, když chceš ukončit větu, ne?“

„Hm. O tom jsem nikdy nepřemýšlela. Možná že sis měl z domova přivést vlastní počítač, Wille.“

„Ten mi ukradli, nevzpomínáš si?“

„Jo, nechal jsi ho v restauraci na stole a šel jsi na záchod. To od tebe nebylo moc chytrý.“

Počítač konečně naskočil.

Danièle položila prst na notepad a našla složku s videosoubory. Otevřela v media playeru poslední z nich a zvětšila okno na celou obrazovku.

Objevilo se video – přídatné světlo z videokamery osvětlovalo temnou chodbu se zrnitou podlahou a stěnami v barvě ocelově šedé strusky. Jako jediný zvuk se ozývaly křupavé kroky.

„To jsou katakomby,“ prohlásil jsem překvapeně.

Danièle přikývla. „Ta žena byla velmi daleko, velmi hluboko.“

„Jak víš, že to byla žena?“

„Je slyšet na dalších videích. Tady několikrát něco zamumlala.“

Žena se zastavila u nějaké postranní chodby a koukala se dovnitř. Byla to malá místnost. Přejela hledáčkem po zemi. Leželo tam asi šest kostí různých velikostí.

„Jsou to lidské kosti,“ řekla Danièle. „Je tam několik takových místností. Musela projít několika podobnejma.“

Žena pokračovala dál hlavní chodbou, ale zastavila se, aby natočila šipku na zemi. Byla to značka sestavená ze tří kostí. O tři metry dál byla další značka z kostí.

„Kdo ji tam udělal?“ zajímal jsem se. „Další průzkumníci?“

„Jo, možná jo,“ připustila Danièle, ale bylo vidět, že si tím není stoprocentně jistá.

Žena postupovala dál. Další zrnitě šedé stěny a křupající kroky. Došla na rozcestí ve tvaru T a zastavila se.

„Je zmatená,“ vysvětlila mi Danièle. „Je vidět, že tuhle část katakomb moc dobře nezná.“

„Proč tam šla sama?“

„Nevíme, jestli tam šla sama. Možná že tam šla s někým jiným, ale oddělila se a ztratila.“

Žena se vydala směrem doleva a procházela napolo zborce-nou chodbou. Na několik vteřin se zastavila a zkoumala malbu na zdi. Byl to obrázek nějakého venkovana, postava vysoká asi 180 centimetrů, velmi schematicky, zřejmě rychle nakreslená, s divně roztaženými rty.

Danièle mě upozornila: „A teď se dobře dívej. Něco ji strašně vyděsilo. Možná to byla ta malba. Nebo něco uslyšela. Koukej, hodně zrychlila krok.“

Skutečně, ta žena teď skoro běžela. Obraz začal poskakovat. Bylo slyšet, jak hlasitě a rychle dýchá.

Ale ne vyčerpáním, napadlo mě, spíš ze strachu.

Dvakrát se otočila nazpátek, jako kdyby byl někdo za ní, a přitom otočila i kameru.

„Běží, stále rychlejc a rychlejc,“ komentovala obraz Danièle tiše. „Je pořád hloub a hloub a teď...“

Žena najednou upustila kameru. S rachotem dopadla na zem a stále natáčela.

„Upadla jí. Koukej! Ani se nezastavila, aby ji sebrala. Vidíš tam ještě její nohy, jak utíká pryč, stříká tam voda z kaluží. A pak – nic.“

Video ještě pokračovalo, ale už byly vidět jenom kameny a kaluž hned vedle kamery.

„A co se stalo pak?“ zeptal jsem se.

Danièle zvedla prst a naznačila, abych počkal. Myší posunula přehrávač o kus dál a stiskla tlačítko play. Obraz byl pořád stejný.

„Co tam je?“

„Poslouchej.“

Z malých reproduktorů notebooku se ozval děsivý výkřik. Znělo to z velké dálky, jakoby z hloubky těch černých tunelů. Eskaloval do přízračně dlouhého zakvílení smrtky.

Obrazovka zčernala.

„Co se stalo?“ zeptal jsem se.

Danièle se na mě podívala. „Kamera klekla. To je všechno.“

KAPITOLA 2

„CO myslíš tím ‚To je všechno‘?“ Zamračil jsem se.

„Tak jsi to přece viděl,“ řekla Danièle. „Došly baterie.“

„A?“

„A nic.“

„Nevíš, co se jí stalo?“

„No, to samozřejmě nevím,“ přiznala. „Ale nechala na tom místě kameru. A už si pro ni nikdy nepřišla. A slyšel jsi ji.“

Opřel jsem se o opěradlo. Měl jsem divný pocit v oblasti žaludku, jako kdybych do sebe zrovna kopl panáka ředidla.

„A myslíš, že se to opravdu stalo?“

„Samozřejmě, Wille.“

„A kde jsi vazala tu kameru?“

„Pascal ji našel.“

„A proč byl tak hluboko v katakombách?“

„To je u něj normální. Chce je prozkoumat, dokonce tam chodí ještě častěji než já. Byl tam už nejmíň stokrát.“

Podíval jsem se na Danièle, potom na notebook, pak zase na Danièle.

„A ty jsi tam s ním nebyla?“ zeptal jsem se.